

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____
din _____ 2025

cu privire la aprobarea
Conceptului Sistemului Informațional e-Notariat

În temeiul art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 452 cu modificările ulterioare) și art. X alin. (4) din Legea nr. 126/2023 pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea afacerilor la distanță în Republica Moldova) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 210-212, art. 371), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Conceptul Sistemului Informațional e-Notariat (se anexează).
2. Dezvoltarea, administrarea și mentenanța Sistemului Informațional e-Notariat se va asigura în limitele resurselor financiare alocate anual prin legea bugetului de stat sau din alte surse, conform legislației.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU
Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării
economice și digitalizării
Ministrul justiției
Ministrul finanțelor

Dorin RECEAN

Nistor Doina
Veronica Mihailov-Moraru
Victoria Belous

CONCEPTUL Sistemului Informațional e-Notariat

Capitolul I Introducere

1. Transformarea digitală redefinesc interacțiunile în societate și afaceri, impunând necesitatea unei abordări comprehensive în digitalizarea serviciilor publice și private.

2. În acest context, adoptarea unei abordări „întreaga societate” în procesul de digitalizare a devenit esențială pentru optimizarea prestării serviciilor și pentru a asigura coerența și eficiența în livrarea acestora către cetățeni și mediul de afaceri. Această abordare holistică reprezintă cheia pentru a exploata în mod eficient avantajele tehnologiei digitale și pentru a răspunde nevoilor și așteptărilor diverse ale societății moderne.

3. Alături de alte domenii, precum cel financiar-bancar, justiție sau administrație publică, activitatea notarială se distinge ca un element cheie în dezvoltarea unei societăți digitale, fiind un pilon esențial în fundamentarea securității și încrederii în tranzacțiile și documentele electronice. Prin adoptarea notariatului electronic, se întărește infrastructura juridică și se facilitează evoluția către un mediu în care relațiile comerciale și sociale pot fi desfășurate cu rapiditate, eficiență și în conformitate cu cele mai înalte standarde de securitate și transparență. Acesta nu doar eficientizează serviciile juridice, ci și promovează participarea activă a cetățenilor și a mediului de afaceri într-un mediu digital, consolidând astfel fundația unei societăți moderne și orientate spre tehnologie.

4. Notariatul electronic reprezintă inovația digitală aplicată în domeniul juridic, facilitând semnarea și autentificarea documentelor în mediul online. Prin utilizarea semnăturilor digitale și a tehnologiilor de securitate, notariatul electronic sporește eficiența proceselor notariale, oferind cetățenilor și mediului de afaceri acces mai rapid și sigur la serviciile juridice calificate. Această transformare digitală contribuie la transparența și siguranța tranzacțiilor, promovează reziliența în condiții speciale și susține eforturile de modernizare și conformitate cu standardele internaționale ale statului în cadrul ecosistemului digital.

5. Actualmente, notarii din Republica Moldova se confruntă cu un vid de instrumente digitale care le-ar ajuta să facă față noilor provocări. Asigurarea accesului rapid la datele din resursele informaționale de stat și utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă pot contribui esențial la raționalizarea activității acestora, optimizarea proceselor de lucru și, ca rezultat, la oferirea unor servicii notariale de calitate și în timp util, inclusiv prestate la distanță. Utilizând un sistem electronic, notarii vor putea obține informații din mai multe baze de date, atunci când au de elaborat diferite

tipuri de contracte. Astfel, toate datele necesare vor putea fi solicitate doar cu ajutorul câtorva clicuri.

6. Această soluție electronică inovatoare are scopul de a sprijini notarii în activitatea lor zilnică și de a le permite să comunice electronic cu persoanele fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate.

7. Sistemul Informațional e-Notariat (în continuare – sistemul e-Notariat) va fi proiectat pentru a se integra perfect cu mediul Cloud guvernamental și cu diverse platforme digitale. Implementarea unei soluții tehnologice cu arhitectură deschisă și auto-servire va conferi notarilor instrumentele necesare pentru gestionarea independentă și eficientă a activității lor, aducând un suflu nou în domeniul notarial. Sistemul e-Notariat va conecta diversele surse de date, registre și sisteme, oferind acces în timp real la informațiile esențiale pentru furnizarea de servicii notariale rapide și precise.

8. Prin asigurarea securității ridicate a tranzacțiilor juridice, inclusiv semnături digitale, criptare avansată și verificări riguroase de identitate, sistemul e-Notariat elimină riscurile asociate manipulării documentelor fizice și promovează un mediu juridic digital sigur și încrezător. Același sistem electronic simplifică și accelerează interacțiunile dintre notari, cetățeni și mediul de afaceri, contribuind la modernizarea și alinierea practicilor notariale moldovenești la standardele europene.

9. În concluzie, sistemul e-Notariat reprezintă nu doar o necesitate în contextul evoluției tehnologice globale, ci și o oportunitate pentru transformarea și optimizarea proceselor notariale. Prin implementarea acestei soluții inovatoare, Republica Moldova poate beneficia de o guvernare digitală eficientă, acces ușor la servicii notariale de calitate și contribuția la modernizarea imaginii notariatului în cadrul unei societăți în plină evoluție tehnologică.

Capitolul II

Dispoziții generale

10. Sistemul e-Notariat reprezintă o soluție compatibilă cu mediul Cloud guvernamental și este destinat furnizării eficiente către notari a platformelor informatice de nivel central și altor sisteme informaționale relevante, cu scopul realizării interoperabilității și asigurării accesului instant la date, care va contribui la digitizarea activității și funcțiilor notariale.

11. Destinația sistemului e-Notariat este implementarea unei soluții informatice interconectate cu toate sursele de date relevante externe, care vor furniza în regim automatizat datele necesare pentru susținerea activității notarilor. De asemenea, sistemul e-Notariat urmează să asigure accesul la seturi de date pentru a fi consumate în regim automatizat de aplicații externe în vederea prelucrării lor și furnizării de valoare adăugată.

12. Scopul sistemului e-Notariat constă în creșterea eficienței serviciilor notariale prin automatizarea proceselor, reducerea timpului necesar pentru desfășurarea tranzacțiilor și eliminarea barierei geografice prin accesul online. Prin implementarea sistemului e-Notariat se urmărește asigurarea notarilor cu o soluție informatică

(scalabilă, configurabilă, conectată la resursele informaționale de stat și compatibilă cu ulterioarele dezvoltări și integrări) care va facilita accesul instant la date prin interoperabilitatea cu resursele informaționale de stat. Sistemul e-Notariat va oferi un model tehnologic de referință și interfețe program pentru facilitarea reutilizării ecosistemului guvernamental și integrarea serviciilor electronice disponibile care ar permite digitalizarea activității și serviciilor notariale.

13. Obiectivele sistemului e-Notariat sunt următoarele:

13.1. simplificarea și accelerarea proceselor notariale pentru a reduce timpul și resursele implicate la elaborarea și autentificarea documentelor;

13.2. asigurarea accesului la serviciile notariale într-un mod simplificat și accesibil pentru publicul larg, inclusiv posibilitatea de a accesa serviciile online;

13.3. reutilizarea serviciilor guvernamentale de platformă și a sistemelor informaționale de stat pentru raționalizarea procesului de prestare a serviciilor notariale și digitalizare a proceselor de lucru interne ale notarilor;

13.4. adoptarea unor standarde comune pentru documentele electronice autentificate, facilitând interoperabilitatea între diferitele sisteme și instituții;

13.5. reducerea costurilor operaționale, sporirea calității mijloacelor de comunicare și asigurarea accesului rapid la date prin elaborarea unei soluții comune care poate fi ușor partajată între notari;

13.6. asigurarea scalabilității prin implementarea unei soluții informatice configurabile cu o arhitectură orientată pe servicii care va permite actualizări viitoare după modelul de dezvoltare iterativă;

13.7. facilitarea accesului în timp real la datele din registrele de stat și utilizarea tehnologiilor avansate pentru a preveni și detecta tentativele de fraudă în procesul de autentificare a documentelor;

13.8. implementarea măsurilor de securitate adecvate pentru a proteja datele sensibile și confidențiale, asigurând confidențialitatea și integritatea documentelor electronice autentificate.

14. Întru asigurarea obiectivelor înaintate soluției informatice, la proiectarea, realizarea și implementarea sistemului e-Notariat trebuie să se țină cont de următoarele principii:

14.1. *legalitate*, care presupune crearea și exploatarea sistemului e-Notariat în conformitate cu legislația națională;

14.2. *conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal*, prin care se înțelege că prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul sistemului e-Notariat se realizează în conformitate cu prevederile art. 4 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

14.3. *divizarea arhitecturii pe nivele*, care constă în proiectarea independentă a subsistemelor sistemului e-Notariat în conformitate cu standardele de interfață dintre nivele;

14.4. *arhitectura bazată pe servicii (SOA)*, care constă în distribuirea funcționalității aplicației în unități mai mici, distincte, numite servicii, ce pot fi

distribuite într-o rețea și pot fi utilizate împreună pentru a crea aplicații destinate implementării funcțiilor de business ale sistemului informațional;

14.5. *expansibilitate*, care oferă posibilitatea lărgirii și completării sistemului informațional cu noi funcții sau îmbunătățirea celor existente;

14.6. *scalabilitate*, care presupune asigurarea unei performanțe constante a soluției informatice la creșterea volumului de date și a solicitării sistemului informațional;

14.7. *compatibilitate*, care constă în compatibilitatea sistemului e-Notariat cu sistemele informaționale partajate existente în țară;

14.8. *securitate prin design*, care presupune proiectarea sistemului e-Notariat în cunoștință de cauză cu privire la riscurile de securitate a informației ce pot afecta buna funcționare a sistemului e-Notariat. Cerințele legale aplicabile pentru implementarea mecanismelor de asigurare a securității informației trebuie considerate la etapa de proiectare a sistemului e-Notariat și implementate la etapa de dezvoltare. Sistemul e-Notariat va asigura accesarea controlată, transparentă și responsabilă a datelor;

14.9. *date sigure*, care prezumă introducerea datelor în sistem doar prin canalele autorizate și autentificate;

14.10. *simplitatea și comoditatea utilizării*, care presupune proiectarea și realizarea tuturor aplicațiilor, mijloacelor tehnice și de program accesibile utilizatorilor Sistemului, bazate pe principii exclusiv vizuale, ergonomice și logice de concepție;

14.11. *îndrumarea procesului de utilizare*, care garantează accesul operativ la informație al utilizatorului, în limitele competenței stabilite prin actele normative și nivelul de acces;

14.12. *implementarea unei soluții client-server „Web based”* cu acces autorizat la interfață și date.

15. Implementarea sistemului e-Notariat va furniza notarilor un instrument eficient, ca singur punct de intrare și acces la serviciile electronice dedicate activității notariale și la resursele informaționale de stat. Sarcinile principale ale sistemului e-Notariat sunt următoarele:

15.1. implementarea unei soluții tehnologice compatibile cu mediul Cloud guvernamental care să asigure acces centralizat pentru notari la resursele informaționale de stat. Asigurarea unei interfețe pentru accesarea de către utilizatori a sistemelor și serviciilor electronice disponibile pentru notari;

15.2. implementarea unor protocoale și standarde de securitate pentru schimbul sigur de date între sistemul e-Notariat și alte sisteme, inclusiv criptarea datelor transmise;

15.3. dezvoltarea unor interfețe de programare a aplicațiilor (API-uri) pentru a permite integrarea sistemului e-Notariat cu alte sisteme informaționale relevante;

15.4. utilizarea serviciilor web pentru a facilita comunicarea și schimbul de informații între diferitele componente ale sistemului e-Notariat și alte aplicații sau servicii;

15.5. implementarea unor mecanisme de verificare robuste pentru a confirma identitatea părților implicate în procesul notarial, inclusiv utilizarea datelor biometrice și a altor tehnologii de securitate;

15.6. integrarea funcționalităților de semnătură electronică în conformitate cu standardele de securitate și juridice, pentru a valida semnăturile electronice ale părților implicate în tranzacțiile notariale;

15.7. facilitarea colaborării între notari prin crearea unor instrumente de colaborare care să permită notarilor să interacționeze și să colaboreze electronic în cadrul proceselor notariale, facilitând transferul securizat de informații între aceștia;

15.8. furnizarea de notificări și alerte automate pentru a informa părțile implicate în procesul notarial cu privire la etapele importante sau la orice problemă care necesită atenție;

15.9. implementarea unui sistem eficient pentru calcularea și gestionarea taxelor notariale, precum și facilitarea plăților online în conformitate cu cadrul normativ aplicabil;

15.10. dezvoltarea facilităților de configurare a drepturilor de acces la date și înregistrare date în resurselor informaționale de stat și alte soluții informatice;

15.11. stocarea sigură și accesibilă a documentelor electronice autentificate pentru o perioadă legală, respectând normele de păstrare a documentelor;

15.12. asigurarea unui nivel înalt de securitate pentru informațiile stocate și transferate în cadrul sistemului e-Notariat, inclusiv criptarea datelor și implementarea măsurilor de protecție împotriva accesului neautorizat.

Capitolul III

Cadrul normativ al sistemului e-Notariat

16. Crearea și dezvoltarea sistemului e-Notariat este prevăzută de art. X alin. (4) din Legea nr. 126/2023 pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea afacerilor la distanță în Republica Moldova).

17. Cadrul normativ pentru instituirea sistemului e-Notariat este constituit din următoarele acte:

17.1. Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat;

17.2. Legea nr. 71/2007 cu privire la registre;

17.3. Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

17.4. Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor;

17.5. Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate;

17.6. Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială;

17.7. Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere;

17.8. Hotărârea Guvernului nr. 562/2006 cu privire la crearea sistemelor și resurselor informaționale automatizate de stat;

17.9. Hotărârea Guvernului nr. 1090/2013 privind serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);

17.10. Hotărârea Guvernului nr. 128/2014 privind platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud);

17.11. Hotărârea Guvernului nr. 405/2014 privind serviciul electronic guvernamental integrat de semnătură electronică (MSign);

17.12. Hotărârea Guvernului nr. 708/2014 privind serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);

17.13. Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017;

17.14. Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect);

17.15. Regulamentul privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 375/2020;

17.16. Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 376/2020;

17.17. Hotărârea Guvernului nr.712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay);

17.18. Regulamentul privind modul de ținere a Registrului format de Sistemul Informațional „Catalogul semantic”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.323/2021;

17.19. Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.650/2023;

17.20. Hotărârea Guvernului nr.5/2024 cu privire la aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice EVO;

17.21. Hotărârea Guvernului nr.74/2024 cu privire la serviciul guvernamental de identificare a persoanei de la distanță;

17.22. Hotărârea Guvernului nr.305/2024 cu privire la platforma de găzduire și partajare a documentelor (MDocs);

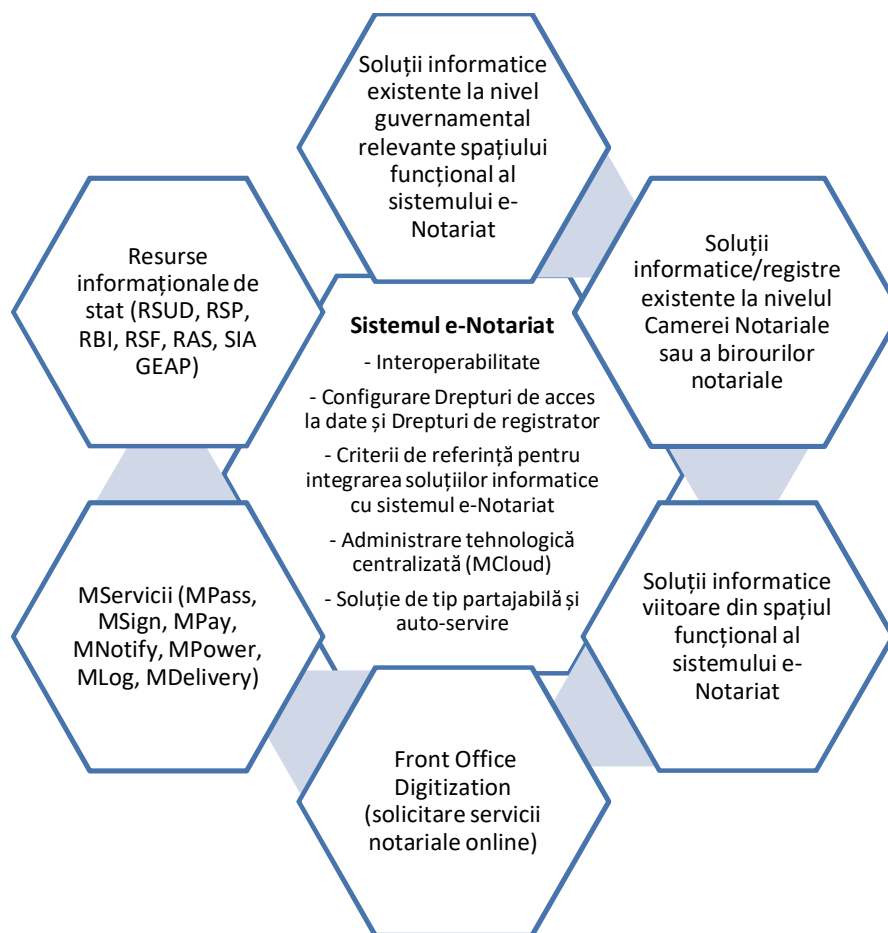
17.23. Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006 cu privire la aprobarea reglementării tehnice „Procese ciclului de viață al software-ului RT 38370656-002:2006.

Capitolul IV

Spațiul funcțional al sistemului e-Notariat

18. Domeniul de activitate al notarilor este unul vast, iar prezentul concept stabilește mecanismele de bază (a se vedea figura nr.1. Viziunea asupra sistemului e-Notariat), prin care va fi asigurată digitalizarea serviciilor notariale, automatizarea schimbului și reutilizarea eficientă a sistemelor informaționale partajate, pentru a simplifica procesul de autentificare și pentru a face serviciile notariale mai accesibile și mai convenabile. Pentru asigurarea spațiului funcțional, sistemul e-Notariat va oferi instrumente tehnologice de integrare a soluțiilor informatice existente, inclusiv celor care urmează a fi dezvoltate pe parcurs, cu scopul scalării acestora către toți notarii din

Republica Moldova. Nivelul de cooperare a resurselor informaționale e-Notariat (atât interogate din surse externe, cât și locale) va îndeplini funcția de suport pentru realizarea activității notariale prin instrumentele puse la dispoziție de aplicațiile implementate în interfața utilizator a sistemului e-Notariat.

Figura nr.1. Viziunea asupra sistemului e-Notariat.

19. Sistemul e-Notariat trebuie să asigure realizarea funcțiilor de bază ale unui sistem informațional, precum și a funcțiilor specifice care rezultă din destinația sistemului. Aceasta cuprinde toate aspectele și capacitățile pe care sistemul le oferă notarilor, clienților și altor părți interesate implicate în procesul de autentificare notarială. Următoarele contururi funcționale de bază urmează a fi implementate în sistemul e-Notariat:

19.1. gestionarea resurselor informaționale prin intermediul interfeței utilizator a sistemului e-Notariat – reprezintă principala componentă funcțională a sistemului e-Notariat prin intermediul căreia utilizatorii lansează aplicațiile implementate în sistem pentru a obține acces și a gestiona resursele informaționale disponibile. Această componentă va furniza instrumente necesare pentru:

19.1.1. căutarea și vizualizarea datelor relevante necesităților utilizatorilor din întreg conținutul colecției de date a sistemului e-Notariat în baza unei interogări definite de utilizator. În funcție de interogare, sistemul e-Notariat va încărca datele din bazele de

date locale și va realiza interpelările necesare pentru a prelua date din sistemele informaționale externe;

19.1.2. gestionarea înregistrărilor în registre – reprezintă setul de funcționalități implementate în aplicațiile sistemului și disponibile utilizatorilor în funcție de drepturile de acces ale acestora. Odată accesate resursele informaționale necesare, utilizatorii sistemului e-Notariat vor putea realiza acțiuni de creare, modificare sau suprimare de înregistrări. La necesitate, utilizatorii vor putea lansa interogări pentru a obține detalii suplimentare despre unele obiecte informaționale. Gestionarea datelor va fi realizată în conformitate cu operațiunile permise asupra resurselor informaționale. Astfel, unele resurse vor admite doar operațiuni de accesare a datelor pentru citire, iar altele vor permite operațiuni de modificare, inclusiv de creare sau suprimare a datelor.

19.2. automatizarea procesului de înregistrare și acces la sistemele informaționale – această componentă funcțională constă în capabilitatea sistemului e-Notariat de a obține acces la interfața de utilizator a unor sisteme informaționale în baza unui set de atribute de identificare și criterii de acces la date. Prin această funcționalitate este realizată sarcina sistemului e-Notariat de a permite utilizatorilor să acceseze prin intermediul acestora diverse sisteme informaționale/servicii electronice fără necesitatea autentificării suplimentare. Serviciul MPass va fi utilizat pentru a stoca și furniza totalitatea atributelor de identificare și drepturilor de acces ale utilizatorilor în aceste sisteme informaționale externe.

19.3. programarea online la serviciile notariale – reprezintă componenta funcțională care va oferi atât notarilor, cât și clienților acestora, un calendar interactiv pentru gestionarea programărilor în timp real, o soluție de programare personalizată care oferă posibilitatea de a alege tipul specific de serviciu notarial pentru care se dorește programarea, precum și un instrument de notificare/avertizare pentru a reaminti de programări viitoare și pentru a confirma sau reprograma în caz de necesitate.

19.4. verificarea online a identității părților implicate în tranzacțiile notariale, utilizând metode variate de autentificare, cum ar fi biometria (determinarea vitalității feței și recunoașterea facială), certificatele calificate emise de prestatorii de servicii de încredere calificați, coduri OTP (One Time Password), etc.

19.5. gestionarea documentelor notariale – această componentă funcțională se concentrează pe optimizarea proceselor legate de documentele notariale, asigurându-se că acestea sunt tratate eficient și în conformitate cu normele legale și va asigura realizarea cel puțin a următoarelor activități:

19.5.1. crearea documentelor electronice utilizând instrumente de redactare și șabloane predefinite;

19.5.2. colaborarea online, permițând notarilor și clienților să colaboreze online asupra documentelor notariale, facilitând procesul de revizuire, semnare și validare într-un mediu digital securizat;

19.5.3. înregistrarea eficientă a documentelor, asigurându-se că informațiile sunt introduse complet și corect, eliminând erorile umane și contribuind la consistența datelor;

19.5.4. stocarea securizată a documentelor utilizând tehnologii de securitate avansate pentru a proteja integritatea și confidențialitatea informațiilor;

19.5.5. semnarea și autentificarea electronică a documentelor, oferind posibilitatea notarilor și părților implicate să utilizeze semnăturile electronice pentru a semna sau autentifica documentele electronice;

19.5.6. automatizarea arhivării documentelor într-un sistem organizat, permițând notarilor să acceseze rapid și să gestioneze istoricul documentelor;

19.5.7. căutarea și recuperarea documentelor, permițând notarilor să găsească rapid documentele înregistrate anterior, simplificând procesul de recuperare și referire la informații anterioare;

19.6. **automatizarea notificărilor** - este componenta funcțională care permite informarea părților implicate despre stadiul tranzacțiilor, programări, semnături, sau alte evenimente relevante;

19.7. **facilitarea procesului de plată online** - această componentă funcțională integrează opțiunile de plată online pentru serviciile notariale și taxele de stat;

19.8. **elaborarea statisticilor notariale** - această componentă funcțională asigură automatizarea procesului de colectare a datelor referitoare la activitățile notariale, opțiuni personalizate, pentru a genera rapoarte statistice în funcție de criterii precum perioada de timp, tipul de tranzacții sau alte filtre relevante.

20. Sistemul e-Notariat trebuie să implementeze următoarele funcționalități de sistem:

20.1. schimb de date cu sistemele informaționale externe – realizat prin consumarea interfețelor destinate schimbului reciproc de date prin platforma de interoperabilitate (MConnect), precum și integrarea sistemelor informaționale partajate (MPass, MSign, MLog, MNotify, MPower, MPay etc.);

20.2. executare proceduri automatizate – funcționalități de declanșare și funcționare în regim automatizat a unui șir de funcționalități ale sistemului e-Notariat în vederea utilizării raționale a resurselor server, a lansării serviciilor specifice funcționării acestuia și a furnizării la momentul oportun a datelor pentru utilizatori;

20.3. administrarea sistemului;

20.4. asigurarea integrității logice a sistemului e-Notariat;

20.5. asigurarea securității și protecției informației în cadrul sistemului e-Notariat;

20.6. gestionarea copiilor de rezervă;

20.7. jurnalizarea evenimentelor de sistem;

20.8. monitorizarea performanței sistemului e-Notariat;

20.9. suport tehnic și mentenanță.

21. Interfața utilizator a sistemului e-Notariat:

21.1. va oferi o interfață ergonomică, intuitivă și accesibilă tuturor tipurilor de utilizatori. Interfața utilizator a platformei e-Notariat va reprezenta un design grafic, echilibrat, distinct și adaptabil pentru majoritatea dispozitivelor utilizate (calculator desktop, notebook, tabletă, smartphone);

21.2. va furniza o interfață bilingvă în limbile română (implicită) și rusă. Pentru

facilitarea utilizatorilor, soluția informatică va dispune de un sistem de ajutor contextual on-line (versiunea în limba română - obligatorie), la nivelul fiecărei interfețe utilizator:

21.3. va furniza o interfață personalizată fiecărei categorii de utilizatori și aplicații în funcție de categoriile utilizatorilor (drepturile și rolurile acestora).

Capitolul V

Structura organizațională a sistemului e-Notariat

22. Funcțiile de bază privind formarea și exploatarea sistemului e-Notariat sunt divizate între:

22.1. Proprietarul sistemului.

22.2. Posesorul sistemului.

22.3. Deținătorul sistemului.

22.4. Utilizatorii sistemului.

22.5. Administratorul tehnic al sistemului.

23. Proprietarul sistemului e-Notariat este statul care își realizează dreptul de proprietate, gestionare și utilizare a datelor din acesta.

24. Posesorul sistemului e-Notariat este Ministerul Justiției. Rolul de posesor al sistemului reflectă aspectul administrativ ce ține de competențele deținute și necesare implementării, administrării și dezvoltării continue a sistemului informațional.

25. Deținătorul sistemului e-Notariat este Ministerul Justiției, care va exercita această competență prin intermediul Agenției Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească.

26. Utilizatorii sistemului e-Notariat sunt:

26.1. notari;

26.2. persoanele care asigură activitatea notarilor, cu excepția personalului tehnic;

26.3. beneficiarii serviciilor notariale.

Nivelul de acces al utilizatorilor este diferențiat în funcție de atribuțiile, responsabilitățile, drepturile de acces la date.

27. Administratorul tehnic al sistemului e-Notariat este Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, care își exercită atribuțiile în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 414/2018 cu privire la măsurile de consolidare a centrelor de date în sectorul public și de raționalizare a administrării sistemelor informaționale de stat.

Capitolul VI

Documentele sistemului e-Notariat

28. Documentele de bază ale sistemului e-Notariat se clasifică după cum urmează:

28.1. documente de intrare;

28.2. documente de ieșire;

28.3. documente tehnologice.

29. Documentele de intrare reprezintă actele și informațiile provenite de la cetățeni, instituții sau din alte sisteme informatice guvernamentale, care servesc drept temei pentru inițierea și desfășurarea procedurilor notariale în sistem și includ următoarele:

- 29.1. actele de identitate ale persoanelor fizice (buletine de identitate, pașapoarte etc.);
- 29.2. actele de înregistrare ale persoanelor juridice;
- 29.3. extrasele/informațiile din Registrul bunurilor imobile;
- 29.4. extrasele/informațiile de stare civilă;
- 29.5. documente justificative prezentate de beneficiarii serviciilor notariale (procura, contracte, declarații, acte juridice etc.);
- 29.6. cereri de solicitare a serviciilor notariale;
- 29.7. alte documente relevante procedurilor notariale.

30. Documentele de ieșire sunt documente generate ca rezultat al funcționării sistemului e-Notariat, cu valoare juridică, destinate beneficiarilor serviciilor notariale sau altor entități și includ următoarele:

- 30.1. actele notariale autentificate (contracte, testamente, declarații, procuri etc.);
- 30.2. copii legalizate ale documentelor;
- 30.3. extrase și certificate privind actele notariale înregistrate;
- 30.4. rapoarte statistice privind activitatea notarială;
- 30.5. notificări către părți și confirmări electronice privind finalizarea procedurilor notariale.

31. Documentele tehnologice sunt documente utilizate pentru gestionarea proceselor interne, asigurarea trasabilității operațiunilor și arhivarea activităților desfășurate în cadrul sistemului e-Notariat și includ următoarele:

- 31.1. procese-verbale electronice;
- 31.2. registre de evidență electronice;
- 31.3. fișe de control și audit;
- 31.4. jurnalul operațiunilor în sistem;
- 31.5. șabloanele de formulare;
- 31.6. rapoartele și statisticile agregate privind utilizarea sistemului.

Capitolul VII

Spațiul Informațional al sistemului e-Notariat

32. Spațiul informațional al sistemului e-Notariat este format din totalitatea resurselor informaționale cuprinse în gama de atribuții ale notarilor. Aceste resurse pot fi *locale* (gestionate și stocate în baza de date ale sistemului e-Notariat), cât și *externe* (interpelate din sisteme informaționale externe pentru a fi gestionate local, actualizate în resursele externe).

33. Reieșind din scopul și obiectivele sistemului e-Notariat au fost identificate obiectele informaționale de care trebuie să se țină cont la elaborarea acesteia. Mai jos

sunt expuse obiecte informaționale-cheie destinate realizării obiectivelor sistemului e-Notariat:

33.1. utilizatorul sistemului e-Notariat – notar, persoanele care asigură activitatea notarilor, cu excepția personalului tehnic și beneficiarul serviciilor notariale;

33.2. programare la serviciile notariale - informații legate de programările online la serviciile notariale, inclusiv detaliile privind data și ora programării;

33.3. document electronic - acte notariale, contracte și alte fișiere asociate tranzacțiilor juridice în format electronic;

33.4. resursă locală – reprezintă o categorie de obiecte informaționale ale sistemului e-Notariat, prestabilite sau definite la necesitate de posesorul sistemului e-Notariat și stocate în baza de date locală, care sunt formate din totalitatea atributelor asupra cărora utilizatorii sistemului e-Notariat pot efectua operațiuni de citire, modificare sau suprimare;

33.5. notificare – obiect informațional utilizat pentru notificarea cu sau fără confirmarea părților implicate în tranzacțiile notariale;

33.6. statistică notarială - date și informații referitoare la volumul de lucru, tipurile de tranzacții și alte statistici relevante pentru activitatea notarială, utilizate pentru analiza și optimizarea proceselor;

33.7. înregistrare de jurnalizare – obiect informațional destinat auditului informatic și implementării politicii de asigurare a securității informaționale. Orice modificare a datelor: creare, modificare, ștergere, schimbare statut, etc. trebuie să fie înregistrată într-un registru special (fișiere log) arătând momentul de timp și utilizatorul care a efectuat modificarea.

34. Identificarea obiectelor informaționale în cadrul sistemului e-Notariat se efectuează prin utilizarea, pentru fiecare dintre ele, a unui cod de identificare unic, inclusiv cel atribuit la formarea/înregistrarea primară a obiectului informațional în cadrul stocului de date al sistemului e-Notariat sau în cadrul altor sisteme informaționale furnizoare de date cu scopul prestării serviciilor notariale.

35. Fluxul de date aferent mecanismului de interoperabilitate al sistemului e-Notariat este descris în Figura 2. Fluxul cuprinde procesele de interpelare a datelor din surse externe, combinarea acestora și formarea obiectelor informaționale specifice platformei e-Notariat și procesul de gestiune a resurselor sistemului e-Notariat prin intermediul interfeței utilizator sau furnizarea lor către sisteme informaționale externe prin intermediul sistemului MConnect. Sistemul e-Notariat va recepționa/actualiza datele necesare din surse oficiale exclusiv prin intermediul platformei MConnect.

36. Indiferent de sursă, toate datele interpelate din exterior vor fi trecute printr-un proces de mapare la obiecte informaționale specifice sistemului e-Notariat și, în caz de necesitate, vor fi combinate date din surse diferite. De asemenea, structurile de date recepționate vor fi adaptate în conformitate cu schema relațională a bazei de date a sistemului e-Notariat pentru facilitarea gestiunii datelor în interfața utilizator a sistemului e-Notariat. În urma acestui proces de extragere-transformare, obiectele informaționale vor fi stocate, în dependență de caz, temporar sau permanent în baza de

date a sistemului e-Notariat.

37. Structurile de date cu care va opera sistemul e-Notariat vor fi formate din următoarele tipuri de date:

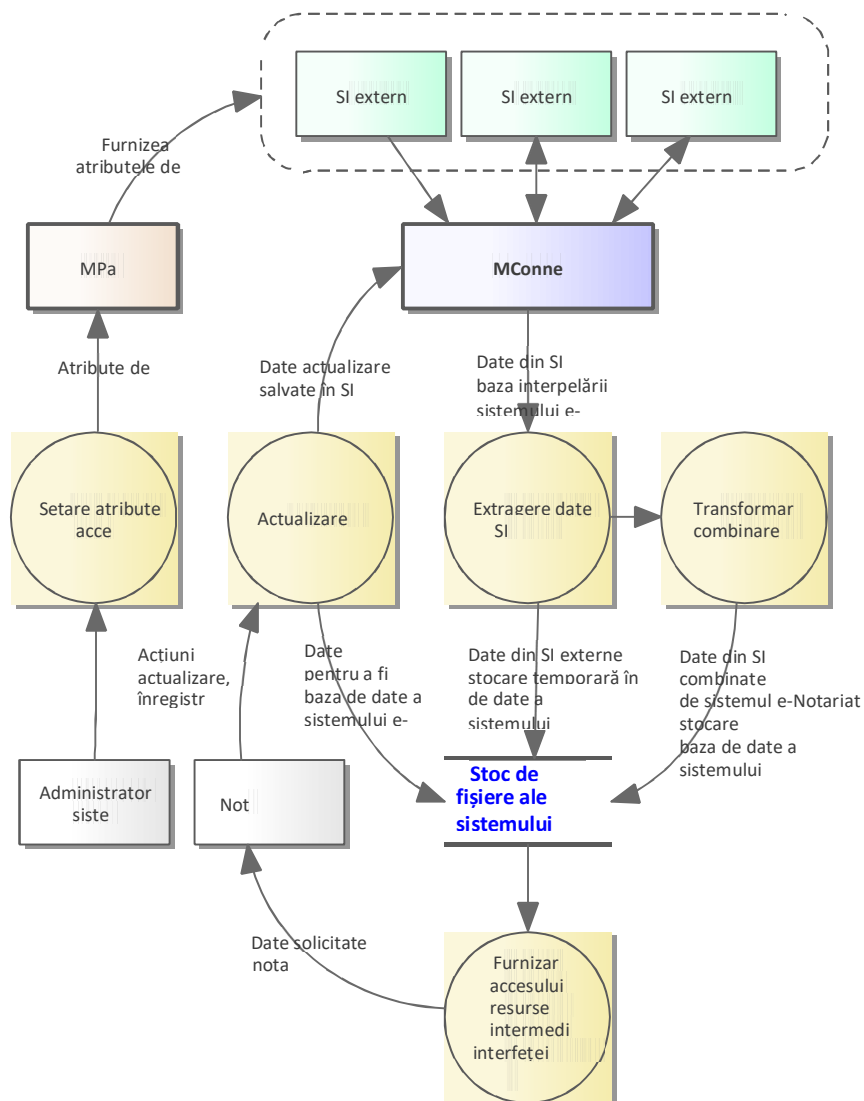
37.1. clasificatoare și nomenclatoare;

37.2. tabele de corespondență utilizate de mecanismul de adaptare a structurilor de date furnizate de sistemele informaționale externe la structurile obiectelor informaționale gestionate de sistemul e-Notariat;

37.3. registre locale;

37.4. structuri de date recepționate din surse externe.

38. Conform diagramei fluxului de date din Figura nr. 2, sistemul e-Notariat va permite utilizarea datelor din stocul de date al sistemului prin intermediul facilităților furnizate de interfața utilizator și accesibile utilizatorilor. Interfața utilizator al sistemului e-Notariat va furniza mai multe aplicații specifice prin intermediul cărora, utilizatorii vor avea acces la instrumente de gestiune a datelor (citire, actualizare, creare și suprimare). La actualizarea datelor, în funcție de resursa accesată, sistemul e-Notariat va interpela interfețele specifice pentru a actualiza datele în sistemele informaționale externe sau/și le va salva în stocul de date local.

Figura nr. 2. Fluxurile de date în cadrul spațiului funcțional al sistemului e-Notariat.

39. Integrarea sistemului „e-Notariat” cu alte resurse și sisteme informaționale de stat se va realiza conform modelului prezentat în Figura nr. 3. Pentru preluarea de date relevante, Sistemul informațional „e-Notariat” interacționează prin intermediul platformei de interoperabilitate „MConnect” cu următoarele resurse și sisteme informaționale de stat::

- 39.1. Registrul de stat al unităților de drept;
- 39.2. Registrul de stat al populației;
- 39.3. Registrul bunurilor imobile;
- 39.4. Registru fiscal de stat;
- 39.5. Platforma de interoperabilitate (MConnect);
- 39.6. Serviciul electronic guvernamental de autentificare și control al accesului (MPass);
- 39.7. Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay);
- 39.8. Serviciul guvernamental de notificare electronică (MNotify);
- 39.9. Serviciul electronic guvernamental de jurnalizare (MLog);
- 39.10. Sistemul Informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower);
- 39.11. Portalul guvernamental unic de date deschise (www.date.gov.md);
- 39.12. Portalul serviciilor publice (www.servicii.gov.md);
- 39.13. Portalul guvernamental al cetățeanului;
- 39.14. Portalul guvernamental al unităților de drept;
- 39.15. alte sisteme informaționale care vor implementa interfețe program necesare pentru realizarea comunicării și schimbului de date cu sistemul e-Notariat, în vederea asigurării interacțiunii dintre notari și clienți.

40. În scopul asigurării interoperabilității și a schimbului de date cu alte sisteme și resurse informaționale de stat, Ministerul Justiției/Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească înregistrează activele semantice utilizate în Sistemul informațional „Catalogul semantic”.

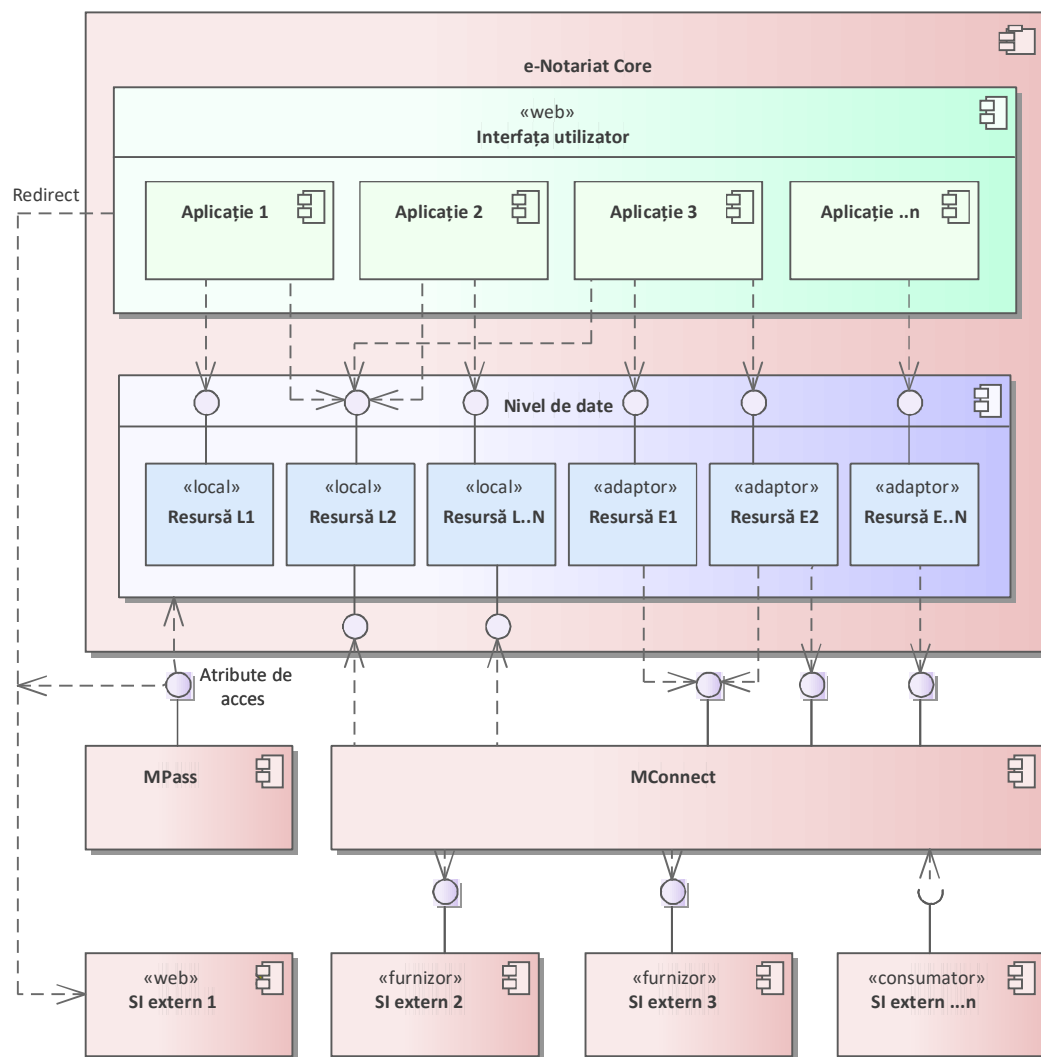

Figura nr. 3. Model de integrare a platformei e-Notariat cu resurse externe.

Capitolul VIII

Spațiul tehnologic al sistemului e-Notariat

41. Sistemul e-Notariat oferă un mecanism de interoperabilitate, deoarece reprezintă o platformă informatică care urmează să se integreze și să efectueze schimb reciproc de date atât între componentele interne ale portalului, cât și cu sistemele informaționale partajate, sisteme informaționale ale altor autorități publice sau instituții private.

42. Sistemul e-Notariat urmează să fie dezvoltată componentă cu componentă, conform planului de dezvoltare al acestui sistem, precum și cu luarea în considerare a priorităților identificate de posesorul sistemului și Camera Notarială din Moldova. Din punct de vedere funcțional, considerând spectrul vast de competențe/atribuții ale notarilor, sistemul e-Notariat urmează să fie dezvoltată etapizat.

43. Din punct de vedere tehnologic se va dezvolta o soluție fiabilă și scalabilă atât în cazul creșterii numărului de utilizatori concurenți, cât și în cazul creșterii volumului de date gestionată de aceasta.

44. La dezvoltarea sistemului e-Notariat se va aplica arhitectura multi-nivel (având cel puțin următoarele nivele – baza de date, logica de aplicație și interfața cu utilizatorul).

45. Spațiul informațional va utiliza standarde deschise și va fi compatibil cu sisteme care, la fel, utilizează standarde non-proprietare, cât și cu standardele deja existente.

46. Arhitectura sistemului e-Notariat constă din următoarele noduri distincte:

46.1. *MCloud*, platforma tehnologică guvernamentală comună unde vor fi găzduite componentele sistemului.

46.2. *Serviciile platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud)*, furnizate de următoarele soluții software: MConnect; MPass; MSign; MPay; MNotify; MLog; MPower etc.

46.3. *Infrastructura de Tehnologii Informaționale și Comunicații (TIC) a Ministerului Justiției*, care include: Registrul garanțiilor reale mobiliare, Registrul dosarelor succesoriale și testamentelor etc.

46.4. *Infrastructura TIC a Camerei Notariale din Republica Moldova*, care poate include anumite servicii electronice utilizate de către notari și care vor fi integrate cu sistemul e-Notariat.

46.5. *Infrastructura TIC a Agenției Servicii Publice*, care include: Registrul de Stat al Unităților de Drept, Registrul de Stat al Populației, Registrul Bunurilor Imobile, etc.

46.6. *Infrastructura TIC a organizațiilor sectoriale*, care poate include sisteme informaționale ce vor face schimb de date cu sistemul e-Notariat.

47. În sens larg, sistemul e-Notariat nu reprezintă doar o soluție informatică monolită ci un sistem integrat format din mai multe aplicații care sunt destinate să digitalizeze activitățile la nivel de diferite servicii notariale.

48. Interfețele de utilizare a Sistemului informațional „e-Notariat” vor fi implementate folosind tehnologii progresive pentru aplicații web și vor fi funcționale pe dispozitivele mobile.

49. Componentele principale ale sistemului e-Notariat sunt interdependente, realizează schimb reciproc de date și sunt grupate în următoarele module:

49.1. *Interfața utilizator*, reprezintă totalitatea funcționalităților pentru asigurarea accesului la resursele gestionate de sistemul e-Notariat și sistemele informaționale de stat. Aceasta este formată din următoarele contururi funcționale ca: gestiune resurse, accesare servicii externe, facilități de administrare și configurare a sistemului e-Notariat.

49.2. *Nivel procesare date*, reprezintă setul de funcționalități pentru asigurarea îndeplinirii funcțiilor sistemului e-Notariat. Acest nivel este format din totalitatea resurselor informaționale locale sau recepționate de la sisteme externe și adaptate la necesitate.

49.3. *Stoc de date*, reprezintă totalitatea funcționalităților pentru asigurarea stocării permanente sau temporare a datelor în baza de date a sistemului e-Notariat. Tot aici vor fi stocate și fișierele sub formă de documente, imagini și alte formate utilizate de notari.

Capitolul IX

Asigurarea securității informaționale a sistemului e-Notariat

50. Securitatea informațională presupune protecția sistemului e-Notariat, la toate etapele proceselor de creare, procesare, stocare și transmitere a datelor, de acțiuni accidentale sau intenționate cu caracter artificial sau natural, care au ca rezultat cauzarea prejudiciului posesorului și utilizatorilor resurselor informaționale și infrastructurii informaționale.

51. Asigurarea securității informației va fi realizată în conformitate cu Cerințele minime obligatorii de securitate cibernetică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 201/2017. Personalul implicat în utilizarea și administrarea sistemului e-Notariat va fi instruit în ceea ce privește riscurile de securitate la care poate fi expus.

52. Sistemul e-Notariat asigură următoarele obiective de securitate:

52.1. autentificarea – garantează că zonele restricționate ale sistemului e-Notariat vor fi accesibile doar utilizatorilor cu o identitate verificată;

52.2. autorizarea – garantează că utilizatorii autentificați pot accesa serviciile și datele care corespund drepturilor lor de acces;

52.3. confidențialitatea – garantează că datele înregistrate în sistemul e-Notariat nu pot fi accesate de o parte terță neautorizată;

52.4. integritatea – garantează că datele înregistrate în sistemul e-Notariat nu au fost modificate sau alterate de o parte terță neautorizată;

52.5. non-repudierea – garantează că datele înregistrate în sistemul e-Notariat nu pot fi negate mai târziu.

53. Veriga cea mai sensibilă la risc în sistemul de securitate este factorul uman. Din aceste considerente, instruirea utilizatorilor la capitolul însușirii metodologiei rezistenței la amenințări informatice este un element foarte important.

54. Sistemul e-Notariat va corespunde cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal și cerințelor minime obligatorii de securitate cibernetică aprobate și care sunt în vigoare în Republica Moldova.

55. Accesul la resursele sistemului informațional va fi asigurat și autorizat prin intermediul serviciului MPass. Utilizatorii sistemului e-Notariat vor dispune de drepturi distincte de acces în funcție de nivelul de securitate căruia îi corespund. Pentru fiecare categorie de acces va exista posibilitatea de a defini rolurile și drepturile utilizatorilor (inclusiv la nivelul de acces la interfața accesibilă utilizatorilor).

56. Accesul la informația bazei de date va fi limitată în funcție de drepturile și rolurile specifice utilizatorilor. Fiecare categorie de utilizatori va avea acces la o interfață personalizată (diferită de cea a altor categorii de utilizatori) pentru vizualizarea și gestionarea informației bazei de date.

57. Indiferent de nivelul de acces al utilizatorului, nici un grup de acces nu trebuie să posede dreptul de a suprima direct înregistrările bazei de date (se va schimba doar statutul corespunzător a înregistrării ce urmează a fi eliminate). De asemenea, nu se va admite modificarea directă a datelor bazei de date. Toate inserările și actualizările de

date în baza de date se vor face exclusiv prin intermediul unor formulare electronice specializate cu parcurgerea completă a unor fluxuri de lucru implementate în cadrul sistemului e-Notariat.

58. O necesitate importantă legată de securitate este necesitatea păstrării înregistrărilor de audit pentru analiza integrității sistemului și pentru monitorizarea activității utilizatorilor. Orice acțiune a utilizatorilor se documentează în registre electronice speciale, arătând momentul și utilizatorul care a efectuat acțiunea. Pentru fiecare acțiune a utilizatorului se salvează în evenimentul jurnalizat datele care au fost modificate. Sistemul e-Notariat jurnalizează evenimentele de business critice prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog). Acțiunile care sunt jurnalizate prin intermediul serviciului electronic guvernamental de jurnalizare (MLog) pot fi configurate în opțiunile de administrare. Sistemul e-Notariat jurnalizează local evenimente ce țin de buna funcționare a sistemului.

59. La nivel fizic politica de asigurare a securității informaționale va fi realizată prin intermediul unor module automate de generare a copiilor de rezervă a fișierelor și bazelor de date și aplicațiilor informatice aflate în producție. Posesorul sistemului e-Notariat va dispune de posibilitatea de definire a politicii de generare automată a copiilor de rezervă.

60. Întru asigurarea unui nivel adecvat al securității informaționale a sistemului e-Notariat va fi elaborată și aplicată o politică de asigurare a securității informaționale care va detalia totalitatea compartimentelor de securitate, rolurile drepturile și obligațiile fiecărui actor al sistemului informațional. Politica de securitate va fi adusă la cunoștința fiecărui utilizator. Fiecare utilizator va cunoaște obligațiunile în materie de respectare a securității informaționale și totalitatea procedurilor formale pe care trebuie să le respecte în strictă concordanță cu politica de securitate.

61. Pentru asigurarea veridicității informației va fi elaborată politica care va defini mecanismele de validare a informației introduse în cadrul sistemului informațional sau extrase din acesta.

ÎNCHEIERE

62. În conformitate cu viziunea asupra sistemului e-Notariat reflectată în figura nr. 1 urmează să se asigure implementarea unei soluții tehnologice cu o arhitectură care va permite partajarea acestuia către toți notarii. La nivel tehnologic, sistemul e-Notariat urmează să reprezinte un mediu de partajare a resurselor informaționale și soluțiilor digitale existente în ecosistemul guvernamental, inclusiv celor care urmează a fi instituite pe parcurs, cu scopul reutilizării acestora de către notari.

63. Arhitectura sistemului e-Notariat reprezintă o soluție modulară și integrată, care valorifică tehnologiile și serviciile contemporane pentru a simplifica activitatea notarială și accesul la serviciile notarilor. Aceasta pune accentul pe securitate, eficiență și ușurință de utilizare, conectându-se în același timp fără probleme cu diverse microservicii guvernamentale pentru a îmbunătăți experiența generală a utilizatorului.

Această abordare cuprinzătoare va face din sistemul e-Notariat o platformă robustă și fiabilă pentru modernizarea și digitalizarea serviciilor notariale.

64. Implementarea sistemului e-Notariat cu siguranță va reprezenta un salt major în era digitală. Odată cu dezvoltarea noilor tehnologii și îmbunătățirile continue ale serviciilor notariale virtuale, posibilitățile practic vor deveni nelimitate, oferind persoanelor fizice și companiilor posibilitatea de a accesa și beneficia de oriunde de acest sistem inovator.

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional e-Notariat

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect a fost elaborat de Ministerul Justiției, cu suportul Consiliului Economic de pe lângă Prim-ministru Republicii Moldova, precum și al partenerilor de dezvoltare.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii fost elaborat în temeiul art. 22 lit. d) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44), cu modificările ulterioare, art. 16 alin. (1) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314), cu modificările ulterioare, art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 452 cu modificările ulterioare) și art. X alin. (4) din Legea nr. 126/2023 pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea afacerilor la distanță în Republica Moldova), în continuare – Legea nr. 126/2023.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
I. Activitatea notarială se distinge ca un element cheie în dezvoltarea unei societăți moderne, garantând corectitudinea și securitatea tranzacțiilor. Odată cu digitalizarea mai multor domenii a vieții sociale, dezvoltarea activității notariale electronice devine un imperativ al timpului, fiind un pilon esențial în fundamentarea securității și încrederii în tranzacțiile și documentele electronice. Prin aprobarea Legii nr.126/2023 și instituirea activității notariale electronice, se întărește infrastructura juridică și se facilitează evoluția către un mediu în care relațiile comerciale și sociale pot fi desfășurate cu rapiditate, eficiență și în conformitate cu cele mai înalte standarde de securitate și transparență. Acesta nu doar eficientizează serviciile juridice, ci și promovează participarea activă a cetățenilor și a mediului de afaceri într-un mediu digital, consolidând astfel fundația unei societăți moderne și orientate spre tehnologie.   II. Activitatea notarială digitalizată, reprezintă o inovație ce urmează a fi aplicată în domeniul juridic, facilitând semnarea și autentificarea documentelor în mediul on-line. Prin utilizarea semnăturilor digitale și a tehnologiilor de securitate, în activitatea notarială digitalizată sporește eficiența proceselor notariale, oferind cetățenilor și mediului de afaceri acces mai rapid și sigur la serviciile notariale calificate. Această transformare digitală contribuie la transparența și siguranța tranzacțiilor, promovează reziliența în condiții speciale și susține eforturile de modernizare și conformitate cu standardele internaționale ale statului în cadrul ecosistemului digital.   III. Actualmente, notarii din Republica Moldova se confruntă cu un vid de instrumente digitale care le-ar ajuta să facă față noilor provocări. Asigurarea accesului rapid la datele din resursele informaționale de stat și utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă pot contribui esențial la raționalizarea activității acestora, optimizarea proceselor de lucru și, ca rezultat, la oferirea unor servicii notariale de calitate și în timp util, inclusiv prestate la distanță. Utilizând un sistem electronic, notarii vor putea obține informații din mai multe baze de date, atunci când au de elaborat diferite tipuri de contracte. Astfel, toate datele necesare vor putea fi solicitate și accesate, doar cu ajutorul câtorva clicuri, printr-o soluție

electronică inovatoare creată cu scopul de a sprijini notarii în activitatea lor zilnică și de a le permite să comunice electronic cu persoanele fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate.

Următoarea etapă în soluționarea acestei sarcini este aprobarea prin Hotărâre a Guvernului a proiectului Conceptului Sistemului Informațional e-Notariat, dezvoltat inițial în cadrul unui proiect implementat de Ministerul Justiției și Secretariatul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, cu suportul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (EBRD) și Fondul Marii Britanii pentru Buna Guvernare (UK-GGF). Proiectul a fost intens discutat în cadrul unui grup de lucru interinstituțional dedicat, creat prin Ordinul Ministrului nr. 300, din 8 octombrie 2024, a fost consultat public în perioada 27 ianuarie - 10 februarie 2025 (<https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-consultarea-proiectului-conceptului-platformei-e-notariat>), avizat de către Agenția de Guvernare Electronică (aviz nr. 3007-057 din 1 aprilie 2025) și de către Camera Notarială (aviz nr. 451/2025 din 4 aprilie 2025).

Aprobarea Hotărârii Guvernului este necesară pentru a executa prevederile Legii nr. 126/2023, art.X, alin. (3), (4), (5) și (6) și a asigura cadrul normativ necesar pentru implementarea Sistemului Informațional e-Notariat, care va contribui la realizarea eficientă a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale omului prin acordarea continuă și de calitate a serviciilor notariale.

În contextul celor expuse, precum și necesitatea lansării urgente a procesului de achiziții a serviciilor de dezvoltare a Sistemul Informațional e-Notariat, este necesară intrarea în vigoare a actului normativ la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

I. Sistemul Informațional Platforma e-Notariat (în continuare – sistemul e-Notariat) va fi proiectată pentru a se integra perfect cu mediul cloud guvernamental și cu diverse platforme digitale ce operează date necesare pentru asigurarea activității notariale complexe. Implementarea unei soluții tehnologice cu arhitectură deschisă și autoservire va conferi notarilor instrumentele necesare pentru gestionarea independentă și eficientă a activității lor, aducând un suflu nou în domeniul notarial. Platforma Sistemul e-Notariat va conecta diversele surse de date, registre și sisteme, oferind acces în timp real la informațiile esențiale pentru furnizarea de servicii notariale rapide și precise.

II. Prin asigurarea securității ridicate a tranzacțiilor juridice, inclusiv semnături digitale, criptare avansată și verificări riguroase de identitate, Sistemul e-Notariat elimină riscurile asociate manipulării documentelor fizice și promovează un mediu juridic digital sigur și încrezător. Același sistem electronic simplifică și accelerează interacțiunile dintre notari, cetățeni și mediul de afaceri, contribuind la modernizarea și alinierea practicilor notariale naționale la standardele europene.

III. Sistemul e-Notariat reprezintă nu doar o necesitate în contextul evoluției tehnologice globale, ci și o oportunitate pentru transformarea și optimizarea proceselor notariale. Prin implementarea acestei soluții inovatoare, Republica Moldova poate beneficia de o guvernare digitală eficientă, acces ușor la servicii notariale de calitate și contribuția la modernizarea imaginii notariatului în cadrul unei societăți în plină evoluție tehnologică.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative aprobării unui Concept al Sistemului e-Notariat nu există, excepție fiind modificarea Legii 126/2023. Proiectul de față transpune fidel obiectivele ce au stat la baza aprobării acestei Legi și creează premisele pentru dezvoltarea acestui Sistem Informațional.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Dezvoltarea Sistemului Informațional e-Notariat nu implică costuri financiare asupra Bugetului de Stat, la etapa de dezvoltare și pilotare, acestea urmând a fi realizate în limita resurselor prognozate și alocate de partenerii de dezvoltare prin EBRD, de circa 450 mii Euro.
Ulterior, costurile de găzduire a Sistemului în MCloud, de interacțiune prin MConnect și de mentenanță vor fi preluate de Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, acest sistem fiind unul de importanță statală. O parte din costurile operaționale vor fi acoperite prin taxele notariale, procedura și modul urmând a fi stabilite de Minister.
Pe final, Sistemul Informațional e-Notariat urmează să aibă un impact economic considerabil, economisind resursele și timpul notarilor publici și beneficiarilor actelor notariale electronice.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Sectorul privat va beneficia de acte notariale electronice, ce va eficientiza timpul și resursele alocate pentru accesarea acestor servicii de către companiile locale și investitorii străini, inclusiv din diasporă. Posibilitatea programării online, a accesării resurselor informațiilor necesare pentru diverse tranzacții direct din resursele informaționale de stat de bază, evitarea barierelor birocratice și administrative vor fi un beneficiu considerabil pentru facilitarea mediului de afaceri și atragerea investițiilor.
4.4. Impactul social
Pentru cetățeni, implementarea acestui Sistem va avea beneficii considerabile, ușurând colectarea a diverse documente în format de hârtie necesare pentru accesarea serviciilor notariale dorite, evitând rândurile la ghișee și costurile de deplasare atât în țară, cât și de peste hotare. Mai mult ca atât, toți cetățenii Republicii Moldova, indiferent de locul aflării lor, vor avea acces la activitatea notarială, ceea ce este o necesitate stringentă pentru diaspora moldovenească de peste hotare.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Protecția datelor cu caracter personal va fi consolidată considerabil, deoarece actele necesare pentru procedurile notariale vor beneficia de toate avantajele protecției digitale a datelor și manipulărilor ulterioare. Sistemul va înregistra și păstra metadatele despre toate operațiunile efectuate ex și ante, oferind beneficiarului certitudinea că viața sa privată este protejată în procesul de colectare a datelor și emitere a actelor notariale electronice.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Prin digitalizarea serviciilor notariale, o parte considerabilă din costurile de emitere pe hârtie a actelor, de deplasare între oficii pentru colectarea de acte și înregistrarea tranzacțiilor la diverse oficii, care pentru diasporă sunt esențiale - toate vor fi reduse la costurile operațiunilor digitale și schimbul de date automatizat între instituții, notari publici și cetățeni.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Digitalizarea acestui aspect important a relațiilor sociale și economie va spori gradul de incluziune în rândul cetățenilor din zonele sub-deservite, de peste hotare, va facilita atragerea investitorilor prin simplificarea procedurilor birocratice și avansării tehnologice.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Digitalizare unor aspecte ale activității notariale nu schimbă esența acestui serviciu public, doar facilitează accesul la aceste servicii și modernizează modul de operare a notarilor publici. Digitalizarea activității notarilor publici este un fenomen pe larg răspândit în statele UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul a fost definitivat în cadrul unui grup de lucru interinstituțional, creat de Ministerul Justiției în aceste scopuri, consultat public și avizat în ordinea stabilită.

7. Concluziile expertizelor
Va fi completat urmare a recepționării avizelor.
8. Modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Ca urmare a aprobării proiectului dat nu va fi necesară operarea unor modificări în cuprinsul altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Urmare a aprobării proiectului, urmează a fi elaborat Regulamentul cu privire la cerințele și modalitățile de întocmire a actelor notariale la distanță/electronic.

SECRETAR DE STAT

Stanislav COPEȚCHI

CERERE
cu privire la înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului de Hotărâre de Guvern cu
privire la aprobarea
Conceptului Sistemului Informațional e-Notariat

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiect de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional e-Notariat.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Consiliul Economic pe lângă Prim-ministrul Republicii Moldova
3.	Justificarea depunerii cererii	Executarea art. X Legii nr. 126/2023 pentru modificarea unor acte normative (dezvoltarea afacerilor la distanță în Republica Moldova)
3.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului	
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Finanțelor Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Guvernare Electronică Agenția Servicii Publice Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru / Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Serviciul Tehnologia Informației și Securitatea Cibernetică Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Angela MAXIM , șef Direcția profesii și servicii juridice; Tel.: (022) 20 14 02; E-mail: angela.maxim@justice.gov.md
7.	Anexe	- Proiectul de hotărâre; - Nota de fundamentare;

Secretar de stat

Stanislav COPETCHI

Republica Moldova, MD-2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 134
Telefon: +373 22 820 026, email: office@egov.md, site-ul web: <http://www.egov.md>

Nr. 3007 – 105 din 29.05.2025
La nr. 05/1-4797 din 26.05.2025

Ministerul Justiției

Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” a examinat ***proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional e-Notariat, prezentat spre coordonare prealabilă, autor - Ministerul Justiției*** și, în limitele competențelor instituției, comunică despre susținerea de principiu a acestuia cu luarea în considerare a următoarelor obiecții și propuneri:

1. În corespundere cu prevederile pct. 2.2.2 din Structura concepției sistemului din Anexa nr. 3 la Reglementarea tehnică „Procese ciclului de viață al software-ului” RT 38370656-002:2006, aprobată prin Ordinul ministrului dezvoltării informaționale nr. 78/2006, **Capitolul II** urmează să conțină și noțiunile principale utilizate în Conceptul Sistemului informațional e-Notariat.

2. Cu referire la **subpct. 19.4** din **Capitolul IV**, reiterăm despre necesitatea corelării acestuia cu prevederile art. 12. Alin. (5) din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială, care reglementează modul de stabilire și verificare a identității participanților în cazul întocmirii actelor notariale electronice prin comunicare la distanță.

3. **Subpct. 21.2** urmează să fie corelat cu prevederile art. 21, alin. (1) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, în vederea eliminării interpretării precum că actele notariale emise prin intermediul Sistemului informațional e-Notariat vor fi emise în limba română și rusă.

4. La **pct. 34, în primul alineat**, textul „sistemului MConnect” urmează a fi substituit cu „platforma de interoperabilitate (MConnect)”, așa cum prevede HG nr. 211/2019.

5. La **subpct. 37.1-37.14**, în dreptul fiecărei resurse și sistem informațional cu care interacționează Sistemul informațional e-Notariat” urmează a fi indicat scopul schimbului de date, după următorul exemplu:

„37.2. Registrul de stat al populației – pentru date cu privire la persoanele fizice;”.

6. **Pct. 42** din **Capitolul VIII** urmează a fi revizuit și de expus cu următorul cuprins:

„42. La dezvoltarea Sistemului informațional „e-Notariat” se va aplica arhitectura multi-nivel (având cel puțin următoarele nivele – baza de date, logica de aplicație și interfața cu utilizatorul) și o metodologie secvențială de implementare.

Dezvoltarea sistemului va urma etape distincte, începând cu analiza și proiectarea detaliată, urmate de implementare, testare și livrare. Această abordare va asigura o structură clară și predictibilă, cu o planificare riguroasă și o delimitare clară a fiecărei faze de dezvoltare. Arhitectura multi-nivel va permite separarea clară a responsabilităților fiecărei componente, asigurând coerență și stabilitate în implementare”.

Această redacție va asigura reducerea riscurilor financiare, planificare clară și trasabilitatea deciziilor, ținând cont de complexitatea ridicată a dezvoltării Sistemului informațional e-Notariat.

7. În tot cuprinsul proiectului, urmează a fi exclus cuvântul „platformă” în asociația cu expresia „e-Notariat”, pentru a corespunde prevederilor art. 7⁶ alin. (2) lit. a) din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

8. **La pct. 42**, textul „și principiile Agile” urmează a fi exclus, or detaliile despre metodologia aferentă dezvoltării Sistemului informațional „e-Notariat” urmează a fi detaliate în documentația tehnică de proiect care va fi coordonată cu AGE, în calitate de autoritate responsabilă de coordonarea achizițiilor TIC.

Director adjunct

Andrei PRISACAR

Ex.: Vlad Luca,
e-mail: vlad.luca@egov.md,
tel.: 062061565